

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในบทนี้ผู้วิจัยขอแนะนำสาระสำคัญของการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริหาร ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อยู่ในระดับมาก
3. การบริหารโรงเรียนส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 211 คน และครูที่ปฏิบัติการสอนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 2,458 คน รวมทั้งสิ้น 2,568 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นภูมิ ได้จำนวน 489 คน แบ่งได้ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ หัวหน้าสถานศึกษาจำนวน 144 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
2. กลุ่มครู ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานการสอนอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในปีการศึกษา 2547 จำนวน 345 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของยามานะ (Yamane 1973 : 1088) รวมทั้งสิ้น 489 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งได้เป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของลิเคอร์ท (Likert) มี 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน งานสัมพันธ์ชุมชนเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่าความพึงพอใจของลิเคอร์ท (Likert) ในการปฏิบัติงานของครู มี 5 ด้าน คือ ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าของงานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล แล้วขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานครศรีธรรมราชถึงผู้อำนวยการโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ภายใน 15 วัน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ข้อมูลที่รวบรวมได้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเกี่ยวกับสถิติวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่อไป

4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 และแต่ละงานพบว่าทุกงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ งานวิชาการ ($\bar{X} = 4.09$) งานบุคลากร ($\bar{X} = 4.08$) งานธุรการการเงิน และพัสดุ ($\bar{X} = 4.13$) งานอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.13$) งานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$) งานสัมพันธ์ชุมชน ($\bar{X} = 4.15$)

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และใน

รายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านความสำเร็จของงาน ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านลักษณะของงาน ($\bar{X} = 4.14$) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.15$) ด้านความก้าวหน้าของงาน ($\bar{X} = 4.20$)

3. การบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และการบริหาร โรงเรียนสามารถอธิบายความแปรผันของผลสัมฤทธิ์ทางการบริหาร โรงเรียน ได้ร้อยละ 64.30 และได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู} = & 1.614 + 0.153 (\text{งานวิชาการ}) + 0.152 \\ & (\text{งานธุรการ การเงิน และพัสดุ}) + 0.110 \\ & (\text{งานอาคารสถานที่}) + 0.189 (\text{งาน} \\ & \text{สัมพันธ์ชุมชน}) \end{aligned}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู} = & 0.210 (\text{งานวิชาการ}) + 0.223 (\text{งานธุรการ} \\ & \text{การเงิน และพัสดุ}) + 0.165 (\text{งานอาคาร} \\ & \text{สถานที่}) + 0.278 (\text{งานสัมพันธ์ชุมชน}) \end{aligned}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการบริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การบริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อยู่ในระดับมากนั้น ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณางานแต่งงานทุกงานในการบริหารโรงเรียนเกี่ยวข้องกันในทุกงาน งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการ การเงิน และพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน งานสัมพันธ์ชุมชน งานบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองขาว โครธา โยธา (2521 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง งานบริหารการศึกษาของโรงเรียน

มัธยมศึกษาในเขตการศึกษาโดยทั่วไป พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติงานบริหารการศึกษาเรียงตามลำดับจากระดับสูงไปหาระดับต่ำ งานบุคลากร งานวิชาการ งานธุรการ การเงิน และพัสดุ งานกิจการนักเรียน และงานสัมพันธ์ชุมชน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาลย์ อำนวยวัฒน์ (2521 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 พบว่า ผู้บริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 มีความคิดที่โรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีระดับความสำคัญดังนี้ งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารบุคคล งานบริหารวิชาการ งานบริหารธุรการ การเงิน และพัสดุ และงานบริหารด้านสัมพันธ์ชุมชน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ พันธ์ หันนาคินทร์ (2526 : 132) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ ประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานย่อมจะเพิ่มขึ้นจากการทำงานอย่างมีระบบในโรงเรียนให้โอกาสครูพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ของตนเอง และของผู้ปฏิบัติแต่ละคน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ภิญญา สาร (2517 : 142-261) ที่ให้ความคิดเห็นว่า การให้ครูหรือบุคคลได้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาเพิ่มเติม การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือการให้สิ่งตอบแทน ความดีความชอบอย่างอื่นเป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนควรพิจารณา ทั้งนี้เมื่อผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาครูให้เข้มแข็งแล้ว และเป็นผู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยดังกล่าวน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นอย่างดีมากขึ้น หากได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ๆ เช่น หน่วยงานต้นสังกัด บุคลากรในโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างจริงจัง

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริหารในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า ความพึงพอใจของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าของงาน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลของ ไพโรจน์ ส่งทอง (2535 : 160) ซึ่งได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประหยัด อนุศิลป์ (2535 : 63) ที่ศึกษาพบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิยม เอียดศรีไชย (2535 : 84) ที่ศึกษาพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด สงขลา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรวัฒน์ สมภมิตร (2538 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในด้านความสำเร็จของงานอยู่ในระดับมาก นอกนั้น อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แวนูเช็ง มะรือซี(2531 : 92-93) ที่ศึกษาพบว่า ครูสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 2 ที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุวัฒน์ชัย ชูดำ (2534 : 54) ที่ศึกษาพบ ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพัทลุงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิคม พรหมน้อย (2529 : 70) ที่ศึกษา พบว่าครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ภาคใต้มีความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยที่พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะว่าปัจจุบันการมอบหมายให้บุคคลปฏิบัติงาน มอบหมายให้ตามความรู้ ความสามารถ หนักในงานที่ทำในแต่ละบุคคล มีความรักและเอาใจใส่ต่องาน จึงปฏิบัติงานได้เป็น ผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ น่าจะเป็นเพราะส่วนหนึ่งมาจากผู้บริหารช่วยส่งเสริม สนับสนุน ชี้แนะแนวทาง จึงทำให้ผลวิจัยในองค์ประกอบของงาน ด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบและความก้าวหน้าของงานอยู่ในระดับมาก

เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า การทำงานในองค์กรเดียวกันประกอบด้วยบุคคลจำนวนมากซึ่งจะต้องมาทำงานร่วมกัน เพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน ซึ่งตามปกติแล้วธรรมชาติของการทำงาน ร่วมกันกับบุคคลอื่นเมื่อมาอยู่รวมกันแล้วมักจะเกิดปัญหา ทั้งนี้เป็นเพราะความแตกต่างระหว่าง บุคคล(สุรางค์ โค้วตระกูล 2533 : 91-107) คนเราต่างจิตต่างใจกัน ต่างถิ่นฐานบ้านช่อง การวางตัว ให้เป็นที่รัก ที่น่านับถือ หรือถูกใจคนทุก ๆ คนนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ใช่งานนัก แต่เมื่อบุคลากรเหล่านี้ ได้รับการคัดเลือกมาโดยระบบคุณธรรม และให้ทำงานตามที่ตนเองชอบนั้น เมื่อบุคคลมีความ แตกต่างกันดังกล่าวแล้วบุคลากรเหล่านั้นก็จะมีรู้ความสามารถในแต่ละด้านแต่ละสาขา ไม่เท่า เทียมกัน ซึ่งอาจจะไม่ถนัดในงานบางอย่าง แต่มีการให้ความรู้เพิ่มเติม โดยการอบรม สัมมนา หรือ ศึกษาดูงานความรับผิดชอบในงานและลักษณะของงานจึงมีผลการวิจัยออกมาอยู่ในระดับมาก ด้านความก้าวหน้า และเงินเดือนนั้น เป็นธรรมดาที่ทุกคนทำงานย่อมหวังความก้าวหน้า หวังมีเงินเดือนที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมี

การเลื่อนตำแหน่งสูง ๆ ขึ้นไป การเลื่อนตำแหน่งโดยการสอบคัดเลือก (ธวัชชัย พิภูสแก้ว 2533 : 501) ซึ่งจะมีตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ อำเภอละ 1 คนเท่านั้น โอกาสก้าวหน้ามีไม่มากนัก แต่อย่างไรก็ตามกฎ ก.ค.ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) ก็กำหนดให้ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอเลื่อนตำแหน่งได้ถึงซี 6 จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจในการทำงานผลก็มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นต่อไป เพราะตอนนี้การปฏิบัติงานมีระบบ ระเบียบมีการตรวจสอบคุณภาพของงานอยู่เป็นระยะ ๆ ฉะนั้นการปฏิบัติงานในองค์กรมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยดังกล่าว น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อยู่ในระดับมาก ใช้ทฤษฎีของ เฮอริเบอร์ก กล่าวถึง การทำงานต้องมีปัจจัยกระตุ้น หรือสร้างแรงจูงใจในทางบวก ผลของการปฏิบัติงานจึงเกิดความพึงพอใจเกี่ยวกับงานโดยตรง ดังนี้ ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าของงาน ในปัจจัยแต่ละด้านจะเกิดผลสำเร็จสูงสุด อยู่ในระดับมาก จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรทุกคนในโรงเรียน และบุคลากรในชุมชนร่วมมือกัน

3. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การบริหารโรงเรียนส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

การบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาตามองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการที่สร้างสิ่งจูงใจให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบบางประการตามทฤษฎีสองปัจจัย คือ ปัจจัยกระตุ้น และปัจจัยค้ำจุน มา 5 องค์ประกอบดังนี้ ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าของงาน ความพึงพอใจในการทำงานมีส่วนสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของกลุ่มงาน อยู่มาก ดังนี้ ประสิทธิภาพของงานเป็นความสำเร็จของหน่วยงาน หรือองค์การผู้บริหารในโรงเรียน ทั้งนี้ภาครัฐ และเอกชน จึงถือเป็นหน้าที่ในการสร้างและกระตุ้นให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อให้งานได้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุวัฒน์ชัย ชูคำ (2534 : 54) ที่ศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิคม พรหมชัย (2529 : 70) ที่ศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนศึกษา

สภาวะที่ภาคใต้มีความพึงพอใจในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง นิพนธ์ กินาวงศ์ (2523 : 21) ให้ความเห็นว่าผู้ที่ได้รับการอบรมเข้าใจบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับภารกิจของตน ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงศ์ กล่าวสนับสนุนว่า ในการจูงใจคนให้ปฏิบัติงานนั้นผู้บริหาร จะต้องพยายามหาหนทางปรับปรุงสมรรถภาพของบุคลากรโดยวิธีการประชุม อบรม สัมมนา หรือ ศึกษาดูงาน จะส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นทำได้ยากและต้องใช้เวลาานาน ต้องมีการสอบแข่งขันกันเป็นจำนวนมาก ดังที่ กิมเมอร์ (1966 : 279) กล่าวว่า ถ้างานที่มอบหมายตรงกับความรู้ ความสามารถทำให้เกิด ความพึงพอใจ สอดคล้องกับ แมคแกรเกอร์ (MacGregor 1960 : 55) เชื่อว่าธรรมชาติของคนเรา มีความรับผิดชอบไม่ยอมให้มีการบังคับต้องการตัดสินใจทำงานอย่างอิสระอาจเป็นด้วยเหตุผล ดังกล่าว ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในภาคใต้จึงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ดังสมมติฐานได้ว่า การบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานครู ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วีระชาติ แก้วไสย (2518 : 62-86) ได้ศึกษาเรื่อง “องค์ประกอบที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่าครู โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีความรู้สึกพึงพอใจ อยู่ในระดับสูง ดังนั้น จากผลการวิจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ จากสูงสุดไปหาต่ำสุดดังนี้ ความก้าวหน้าของงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน การยอมรับนับถือ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 การบริหาร โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีวัตถุประสงค์ของการบริหารที่ชัดเจนมีกระบวนการ บริหาร มีการวางแผนในการทำงาน ประสานงานอย่างทั่วถึงกับบุคลากรแต่ละฝ่ายงาน มีการติดต่อสื่อสารกันอยู่เป็นประจำ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระยะเพื่อนำผลไปปรับปรุง และพัฒนาให้อยู่ในระดับมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การบริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น เป็นอันดับแรก เนื่องจากผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารจึงต้องพัฒนางานวิชาการให้เป็นงานหลัก และเป็นหัวใจงานของโรงเรียน และผู้บริหารจะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ค้าวทันเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้

2. ความพึงพอใจของผู้บริหารในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบหมายงาน ให้ครูตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดที่สามารถปฏิบัติได้ และผู้บริหารควรจะมีการส่งเสริม การเข้ารับอบรม การประชุม สัมมนา ตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษาในยุคพัฒนาอย่างรวดเร็ว

3. การบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้บริหารต้องสนับสนุน การทำงานของครู โดยยึดหลักคุณธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

แนวทางที่ควรจะศึกษาวิจัยต่อไปมีดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช ในเขตอื่น

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามทฤษฎีสองปัจจัยของ มาสโลว์ มีทั้งปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุน

3. ควรศึกษาการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนด้วยการเพิ่มตัวแปรในการวิจัย ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เช่น บรรยากาศ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน การตัดสินใจของครูในโรงเรียน การใช้อำนาจของผู้บริหาร การติดต่อสื่อสาร เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน และสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้กับครู